

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KLASIE VII**

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego wiadomości i umiejętności znacznie wykraczają poza materiał przewidziany programem nauczania.

- Uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.
- Wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia.
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych i pozaszkolnych, prezentując wysoki poziom merytoryczny i artystyczny.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania.

- Uczeń swobodnie uczestniczy w rozmowie koleżeńskiej, bierze udział w dyskusjach tematycznych, wyciąga wnioski z zasłyszanych komunikatów, krytycznie słucha reklam.
- Posługuje się poprawną polszczyzną. Konstruuje wypowiedź jednozdaniową i wielozdaniową /wywiad, rozmowa, dyskusja, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, sprawozdanie, wygłaszanie tekstów z pamięci/.
- Samodzielnie przygotowuje wypowiedź dotyczącą przeczytanego tekstu. Dobiera cytaty. Rozpoznaje rodzaje komizmu.
- Ocenia adaptację filmową i teatralną.
- Świadomie korzysta z dóbr kultury.
- Potrafi zbierać informacje za pomocą automatycznych systemów wyszukiwania danych.
- Bezbłędnie redaguje pisemnie formy wypowiedzi: streszczenie, charakterystykę, sprawozdanie, rozprawkę, recenzję, list, protokół, notatkę.
- Biegłe zna klasyfikację części mowy, ich znaczenie i funkcje składniowe. Przeprowadza analizę składniową wypowiedzenia pojedynczego i złożonego /na trudniejszych przykładach/.
- Zna budowę wypowiedzenia wielokrotnie złożonego. Tworzy wykres.
- Rozróżnia mowę zależną i niezależną.
- Przeprowadza biegłe i omawia klasyfikację głosek. Charakteryzuje rodzaje upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów. Tworzy rodzinę wyrazów.

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową, poszerzoną o wybrane elementy programu nauczania w klasie VII.

- Uczeń uczestniczy w rozmowie koleżeńskiej, w dyskusji na różne tematy, krytycznie słucha wypowiedzi innych osób – wyraża empatię, zaciekawienie, zdziwienie, aprobatę. Wysłuchane informacje potrafi wykorzystać na lekcjach i w życiu.
- Konstruuje wypowiedź spójną, zgodną z tematem. Z powodzeniem podejmuje próby budowania wypowiedzi jednozdaniowej i wielozdaniowej /wywiad, rozmowa, dyskusja, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, sprawozdanie, wygłaszanie tekstów z pamięci/.
- Czyta głośno, wyraziście teksty o różnym zabarwieniu emocjonalnym, umie czytać tekst pobieżnie. Określa problematykę utworu. Określa funkcje środków stylistycznych w tekstach literackich.
- Samodzielnie korzysta ze znanych sobie słowników.
- Rozróżnia rozmaite wytwory sztuki plastycznej.
- Sprawnie tworzy pisemne formy wypowiedzi: streszczenie, charakterystykę, sprawozdanie, rozprawkę, recenzję, list, protokół, notatkę/, potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.
- Zna klasyfikację części mowy, określa ich znaczenie i funkcje składniowe. Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego rozwiniętego, nazywa rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie. Dokonuje poprawnej analizy zdań złożonych.
- Rozróżnia mowę zależną i niezależną.
- Przeprowadza klasyfikację głosek. Dostrzega upodobnienia fonetyczne i uproszczenia grup spółgłoskowych.
- Dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który posiadał wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową.

- Uczeń uczestniczy w rozmowie koleżeńskiej, podejmuje próby uczestnictwa w dyskusji, krytycznie słucha różnorodnych reklam.
- Dbą o estetykę wypowiedzi. Przynajmniej podejmuje próby budowania wypowiedzi jednozdaniowej i wielozdaniowej /wywiad, rozmowa, dyskusja, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, sprawozdanie, wygłaszanie tekstów z pamięci/.
- Czyta głośno, płynnie. Po cichym przeczytaniu tekstu odpowiada na pytania dotyczące treści. W utworach lirycznych rozróżnia środki stylistyczne. Identyfikuje osobę mówiącą.
- Pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podstawowych słowników.
- Potrafi wskazać przykłady wybitnych polskich twórców sztuk plastycznych i muzycznych.
- Podejmuje próby pisemnego redagowania: streszczenia, charakterystyki, sprawozdania, rozprawki, recenzji, listu, protokołu, notatki.
- Na łatwych przykładach rozpoznaje części mowy i ich funkcje składniowe, przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego i złożonego.
- Potrafi wskazać mowę zależną i niezależną.
- Odróżnia głoski i litery.
- Na prostych przykładach wskazuje podstawę słowotwórczą i formant.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

- Uczeń uważnie śledzi tok zajęć, koncentruje się na wypowiedziach prowadzącego i uczestników, zapamiętuje przekazywane treści. Potrafi powtórzyć najważniejsze informacje.
- Konstruuje logiczną wypowiedź. Opowiada treść utworu jednowątkowego. Pisze plan ramowy i szczegółowy.

- Umie korzystać z różnych części książki (wstępu, przedmowy, posłowie, indeksu). Zaznacza potrzebne fragmenty.
- Dostrzega podstawowe wyróżniki sztuki teatralnej i filmowej. Korzysta z różnych czasopism.
- Dbą o wewnętrzny i zewnętrzny porządek wypowiedzi. Podejmuje próby redagowania opowiadania odtwórczego, streszczenia, charakterystyki, listu, notatki.
- W wypowiedziach pisemnych popełnione błędy językowe, stylistyczne, logiczne, ortograficzne nie przekreślają całkowicie wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie.
- Rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy. Rozróżnia typy zdań (pojedyncze i złożone). Wykonuje wykres prostego zdania pojedynczego i złożonego.
- Wskazuje wyraz podstawowy i pochodny.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności wykluczają samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o elementarnym stopniu trudności.

- Uczeń nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadowalającym.
- Nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową.
- Jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym.
- W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych, interpunkcyjnych, językowo-logicznych i stylistycznych.